Dani hrvatskog jezika

11.3. - 17.3.

Pisani spomenici
latinica, latinski jezik
(uklesana u kamen 9. i 10. st.)

Trpimirov natpis, 852.g.
- najstarija sačuvana isprava jednog hrvatskog vladara

Branimirov natpis, 888.g.
- prvi put se spominje ime Hrvat

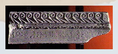

Držislavov natpis, 10.st.

Nadgrobna ploča kraljice Jelene, 976.g.

Glagoljica
Plominski natpis, 11. st.
- glagoljica uklesana u kamen

Valunska ploča, 11. st.
- glagoljica uklesana u kamen
- dvojezičnost, dvopismenost
1. redak: hrvatski jezik, glagoljica
2. i 3. redak: latinski jezik, latinica

Baščanska ploča, oko 1100.g.
- glagoljica uklesana u kamen
- najstariji cjeloviti jezični, povijesni, pravni i književni dokument

Pripijmo na suvremeni standardni hrvatski jezik:
Ja, u ime oca i Sina i Svetoga Duha. Ja opat Držiha pisah ovo o ledini koju dadu Zvonimiru kralj hrvatski u dane svoje svetoj Luciji. Sjedniše mi kupan Desnimir u Krbavu, Martin u Li-ci, Pribinep u Vinodolu i sklno na o-toku. Da tko poreče, neka ga prokune i Bog i 12 apostola i 4 evanđelista i svete Lucije. Amen. Neka onaj tko ovdje živi, moli za njih Boga. Ja opat Dobroslt iz-đah crkvu ovu sa svoje dje-ce, eterz brešćv u dane kneza Kosmeta koji je ut-odao cijelom Krajinom. I bijaše u te dane Mi-kula u Otoku sa svetom Lucijom zajedno.

Trojezičnost
upotreba tri jezika:
latinski
crkvenoslavenski
(staroslavenski)
starohrvatski

Tropismenost
upotreba tri pisma:
glagoljica (obla i uglata)
bosančica - zapadna (hrvatska) ćirilica
latinica

GLAGOLJICA
PREMA RIJEČI GLAGOLJATI
NASTALA U 9. STOLJEĆU
PRVO SLAVENSKO PISMO
BRAĆA ĆIRIL I METOD
OBLA I UGLATA
AZBUKA

CRKVENOSLAVENSKI ILI STAROSLAVENSKI
PRVI KNJIŽEVNI JEZIK
POSTEPENO PRIHVAĆA RIJEČI I OSOBINE HRVATSKOG JEZIKA
PRVI SPOMENICI SU MJEŠOVOTI: CRKVENOSLAVENSKO-HRVATSKI

Glagoljica ostvarena rukopisom
Vinodolski zakon, 1288.g. statut grada Novog Vinodolskog
- najstariji pravni dokument na svijetu

Vatikanski misal, 1315.g.
- najstariji rukopisni sačuvani glagoljski misal

Glagoljica ostvarena tiskom
Misal po zakonu rimskog dvora, 1483.g.
- hrvatski prvotisak (inkunabula)

Tabla za dicu, 1527.g.
- najstarija hrvatska glagoljska početnica

Hrvatska ćirilica - bosančica
Povaljski prag, 1184.g.
- najstariji spomenik pisan na hrvatskoj ćirilici u Povljama na otoku Braču

Poljički statuti, 1444.g.
- skup pravnih normi iz Poljica

Tekstovi pisani latinicom i hrvatskim jezikom
Red i zakon sestara dominikanki, 1345.g.
- najstariji opsežni hrvatski tekst na latinici

Šibenska molitva, oko 1347.g.
- najstariji hrvatski pjesnički tekst na latinici

Lekcionar fra Bernardina Splićanina, 1495.g.
- prva hrvatska knjiga tiskana na latinici

Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske na sjednici 28. veljače 1997.g. donosi ODLUKU o proglašenju spomen-tjedna DANI HRVATSKOGA JEZIKA 11. do 17. ožujka

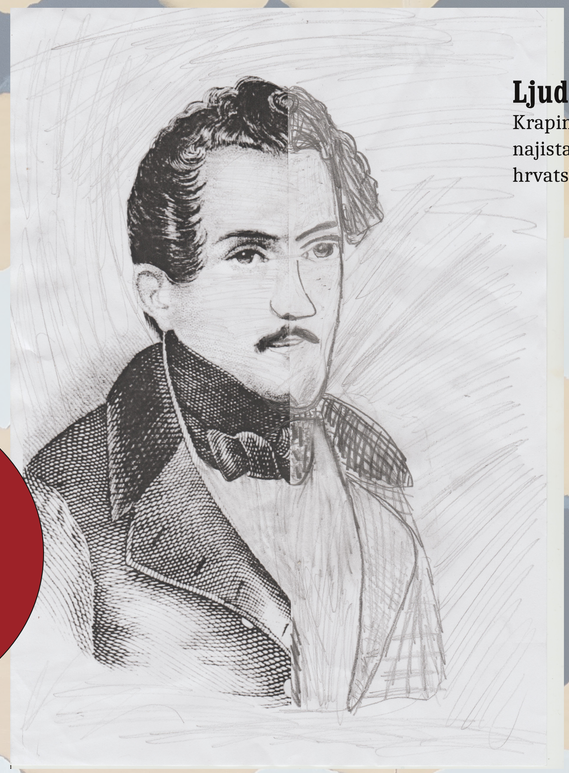

Ljudevit Gaj
Krapina, 1809.- Zagreb, 1872.
najistaknutiji predstavnik hrvatskog narodnog preporoda

hrvatski narodni preporod ili ilirski pokret - 19. st.

Grof Janko Drašković
Disertacija iliti [...]
program ilirskog pokreta

VAŽNOST HRVATSKOGA NARODNOGA PREPORODA

1. HRVATI SU UJEDINJENI U JEDNOM KNJIŽEVNOM JEZIKU.
2. PRIHVAĆENA JE JEDINSTVENA LATINIČNA GRAFIJA.
3. UZDIGNUT JE POLOŽAJ I ZNAČENJE HRVATSKOGA JEZIKA.
4. PROGLAŠENJE HRVATSKOGA JEZIKA SLUŽBENIM.

2. svibnja 1843.g.
IVAN KUKULJEVIĆ SAKCINSKI
prvi službeni hrvatski govor u Hrvatskom saboru

29. veljače 1972.g.
DRŽAVNA HIMNA
službeni tekst himne utvrđen 21. prosinca 1990.g.

23. listopada 1847.g.
Hrvatski sabor proglašava hrvatski jezik službenim

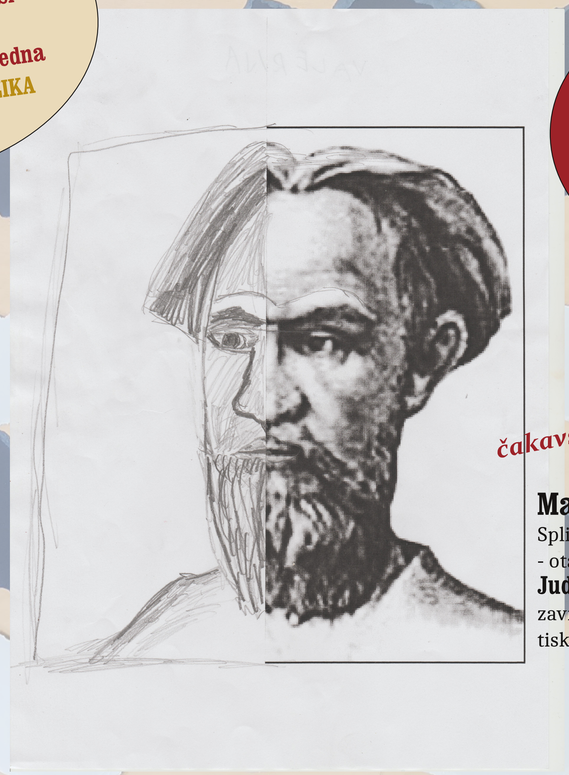

Tronarječna književnost
čakavsko narječje
štokavsko narječje
kajkavsko narječje

Marin Držić
Dubrovnik, 1508.-1567.
Dundo Maroje
Novela od stanca
komedije

štokavsko narječje

čakavsko narječje

Marko Marulić
Split, 1450.-1524.
- otac hrvatske književnosti
Judita, epski spjev
završena 1501.g.
tiskana1502.g.

Tituš Brezovački
Zagreb, 1757.-1805.
Diogeneš, drama
17. st.

kajkavsko narječje